

Název předmětu: Základy řízení finančních zdrojů

Téma: Financování mírových misí

Cíl:

Cílem tohoto tématu je seznámení studentů s problematikou financování mírových misí.

- Znat oblast mírových misí,
- Znat rozdělení mírových misí podle způsobu jejich financování,
- Umět teoreticky popsat rozpočtování mírových misí.

Úkoly pro samostatnou práci:

1. Charakterizujte zahraniční mírové mise.
2. Objasněte problematiku rozdělení misí podle typu financování.
3. Pokuste se vysvětlit rozpočtování mírových misí.

Studijní literatura:

- Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů a prováděcí Vyhláška MF č. 416/2004 Sb.,
- Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Obsah:

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

1. Úvod do financování mírových misí,
2. Typy zahraničních operací dle způsobu jejich financování,
3. Rozpočtování mírových misí.

TEXT

1. Úvod do financování mírových misí

Finanční zabezpečení jednotek dislokovaných mimo území ČR zahrnuje souhrn činností a opatření směřujících k zajištění finančních zdrojů, jejich efektivní alokaci a zabezpečení financování plněných úkolů v místě nasazení při dodržení zásad hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti výdajů a zajištění finanční stability jednotky.

Počátky mírových operací můžeme datovat přibližně do roku 1945, kdy s koncem druhé světové války bylo nutné uvažovat o tom, jak zabránit opakování obdobného válečného konfliktu.

V hlavách politiků se zrodila myšlenka „spojených národů“, jejichž primárním cílem bude zabránit opakování nové hrozby válečného konfliktu. Dne 16. června 1945 v San Franciscu podepsalo prvních 50 zemí dohodu o vzniku **Organizace spojených národů**. Základním cílem Organizace spojených národů (dále jen OSN) je udržovat mír a bezpečnost ve světě.

Skutečně první mírovou operací byla operace UNTSO (UN Truce {tru:s} – příměří Supervision Organization) v roce 1948, kdy 298 pozorovatelů působilo na Blízkém východě. Část těchto pozorovatelů byla rozmístěna v Beirutu a Ammanu.

K odvracení možných rizik a nebezpečí přijímá OSN kolektivní opatření zejména preventivního charakteru. Faktem je, že za dobu posledních padesáti let prošly mírové operace vývojem, během kterého doznaly radikálních změn. Největší vliv na současný charakter mírových operací má konec studené války a dnes stále intenzivnější nárůst nebezpečí terorismu.

Zapojení České republiky do aktivit mezinárodních organizací jako je OSN, nebo vstup České republiky do NATO sebou nese bezesporu jistou výhodu kolektivní obrany, ale také povinnost za takové výhody platit. Finanční zajištění mírové operace je velmi náročné a je po politickém rozhodnutí se vůbec zapojit do takové operace druhou nejdůležitější limitou.

2. Typy zahraničních operací dle způsobu jejich financování

Z hlediska finančního zatížení rozpočtu kapitoly MO ČR a z hlediska financování můžeme účast AČR v mírových operacích rozdělit do tří základních skupin:

1. První a nejčetnější skupinou jsou operace řízené **NATO**. Účastní se jich členské státy Aliance a země zapojené v programu Partnerství pro mír. Financování těchto aktivit je ryze národní záležitostí.
 2. Druhou skupinou jsou mírové operace organizované a řízené **OSN**. Těchto operací se účastní členské státy OSN a jsou financovány z prostředků OSN. Základním zdrojem financování jsou členské příspěvky a jiné aktivity OSN.
 3. Poslední skupinou je zapojení jednotek v mírové operaci **na požádání hostitelské země**. Financování aktivit tohoto charakteru je výhradně záležitostí hostitelského státu.
-
4. Zvláštní skupinou operací, respektive zvláštní operací, je operace **EF**. V podstatě se jedná o operaci Spojených států, které Českou republiku oslovily a požádaly o vyslání specifické jednotky v rámci globální operace na potírání světového terorismu.

1. Financování operací řízených NATO

Operací řízených NATO (například KFOR, ISAF) se účastní členské státy Aliance, případně země zapojené v partnerství pro mír. Tento typ mezinárodních aktivit má z hlediska zatížení státního rozpočtu, potažmo rozpočtu kapitoly MO ČR a z hlediska financování zcela odlišný charakter než operace řízené OSN, případně než zapojení v mírové operaci na požádání hostitelského státu.

Financování jednotek zapojených do operace řízené NATO probíhá zpravidla přímo z rozpočtu kapitoly MO ČR a z hlediska jeho finančního zatížení je nejnáročnější. V rámci rozpočtu kapitoly MO ČR se na základě sofistikovaně zpracovaných kalkulací „účelově“ vyčlení příslušná část finančních prostředků a z těchto pak financování výdajů (investiční výdaje, běžné výdaje, mandatorní výdaje) spojených s operací probíhá.

V případě nedostatku vlastních rozpočtových prostředků v kapitole MO ČR může být použita varianta financování operace z mimorozpočtových zdrojů. Typickým příkladem použití mimorozpočtových zdrojů je financování operace v rámci dluhopisového programu (například mise KFOR v roce 2001, Polní nemocnice – ISAF – Afghánistán v roce 2002).

Možná je i kombinace obou výše uvedených způsobů financování, tzn. z části je využito rozpočtových prostředků kapitoly MO ČR a z části může být použito mimorozpočtových zdrojů.

2. Financování mírových operací řízených přímo OSN

Systém finančního zabezpečení operací OSN se mnohokrát měnil. Odlišný charakter financování a finančního zabezpečení mají mírové operace vojenských pozorovatelů. Vojenským pozorovatelům je z rozpočtu kapitoly MO ČR hrazen pouze plat v české měně a příspěvek v jiné než české měně, ostatní výdaje spojené s účastí v operaci jsou hrazeny z rozpočtu OSN. Jiný systém financování a finančního zabezpečení je aplikován u mírových operací s účastí celistvých vojenských jednotek členských států OSN.

Zejména systém financování mírových operací s účastí jednotek členských států OSN doznal v posledních letech zásadních změn.

V průběhu své existence Organizace spojených národů vynaložila veliké úsilí na změnu systému financování svých mírových operací. Snahou bylo nahradit zastaralý, těžkopádný,

zdlouhavý a často i ekonomicky neefektivní systém stanovení a poskytování finančních náhrad.

Dne 11. dubna 1996 schválilo Valné shromáždění OSN svým usnesením nové postupy pro stanovení a poskytování finančních náhrad členským státům OSN za vlastní techniku, výzbroj a výstroj jednotek v rámci mírové operace. Jednalo se o vytvoření nového systému stanovení a poskytování finančních náhrad na základě operativního případně technického leasingu.

Stanovení a poskytování finančních náhrad OSN do roku 1996

Do roku 1996 probíhalo finanční zúčtování mezi OSN a členskými státy OSN, které se účastnily mírových operací na základě přehledů techniky, výzbroje a výstroje jednotek členských států OSN při zahájení a ukončení operace a jejich odpisů v průběhu operace. Tento systém finančního zúčtování byl postaven na základě poskytnutí finančních náhrad za vynaložené prostředky formou zpětných refundací.

Technika poskytování finančních náhrad byla odlišná pro spotřební materiál a pro techniku a výzbroj.

U spotřebního materiálu se vycházelo ze skutečné spotřeby tohoto materiálu během mírové operace.

V případě **techniky a výzbroje** byl používán leasingový způsob, kdy se během desetiletého období hradilo 10 % z celkové hodnoty techniky a výzbroje přepočtené na její cenu za jeden měsíc.

Příklad:

Desetiletý cyklus (120 měsíců)

Celková hodnota techniky a výzbroje: 1. 000. 000,- USD

10 % z celkové hodnoty: 100. 000,- USD

Hodnota materiálu přepočtená na jeden měsíc: 833,3 USD / 1 měsíc (100. 000,- USD / 120)

Doba působení jednotky v misi: 12 měsíců

Finanční náhrada celkem: 10. 000,- USD (833,3,- USD x 12 měsíců)

Hodnocení systému stanovení a poskytování finančních náhrad OSN do roku 1996

Do roku 1996 prováděla OSN refundace souhrnně, nepravidelně a s časovým zpožděním. K tomu značnou měrou přispívala i samotná finanční situace OSN, zapříčiněná nepravidelným placením členských příspěvků jednotlivými členskými státy OSN, které tak obvykle činí až po vyhodnocení svých fiskálních období. Nepravidelné platby členských příspěvků (například dluh USA vůči OSN dosáhl výše 3 mld. USD) zapříčinily ne jeden finanční kolaps této organizace, který vyústil až k přijetí mimořádných opatření, jež měly za následek odklad vyplácení finančních náhrad.

Například k listopadu roku 2001 dlužila OSN České republice za účast jednotek AČR v mírové operaci UNPROFOR 7.344.670,68 USD a za účast v mírové operaci UNTAES 4.908, 91 USD (celkem 7.349.579,59 USD).

Obecně bylo uhrazení dlužných částek OSN vůči členským zemím za jejich účast v mírových operacích závislé právě na zlepšení celkové finanční situace OSN, k čemuž mělo přispět i splacení dluhu USA vůči OSN, konkrétně v listopadu roku 2002 byla splatná dlouho očekávaná platba dlužné částky USA vůči OSN ve výši 582 mil. USD. Tato částka byla

obratem použita na úhradu dluhu OSN vůči 48 členským zemím za výdaje související s poskytnutím personálu, techniky a vybavení pro mírové operace OSN.

I přesto OSN ani v současné době nepřijímá žádná restriktivní opatření vůči svým členům. Dalším problémem spojeným s refundacemi finančních náhrad je nutnost takto získané prostředky odvést do příjmů státního rozpočtu.

Stanovení a poskytování finančních náhrad OSN po roce 1996

Nový „leasingový systém“ stanovení a poskytování finančních náhrad je postaven na bázi **operativního leasingu (wet leasing)**, kdy země vysílající své jednotky zajistí techniku a jejich údržbu, nebo **technického leasingu (dry leasing)**, kdy země vysílající své jednotky zajistí jen techniku a jejich údržba je pak věcí OSN.

Základní zásada tohoto systému spočívá v uzavření dohody mezi OSN a vládou země, která vysílá jednotku, o pronájmu techniky, výzbroje a výstroje a poskytnutí služeb vojenského personálu. Dohoda eliminuje nezbytnost podrobných kontrol techniky, výzbroje a výstroje, ale zdůrazňuje odpovědnost vlády vysílající země za správu vlastních prostředků. Odpovědnost OSN spočívá v zajištění všeho potřebného ke splnění mandátu operace a v kontrole zda vysílající země poskytla vše dle uzavřené dohody.

Systém předpokládá nový přístup členských států k placení svých členských příspěvků tak, aby OSN byla schopna provádět platby náhrad v pravidelných měsíčních splátkách, nikoli souhrnně a se značným časovým zpožděním po ukončení mise, tak jak tomu bylo dříve.

Druhy leasingu

Bez ohledu na formu následně použité formy leasingu (viz dále) si země vysílající své jednotky **zajistí techniku**. Vlastní technika zahrnuje:

- základní součásti techniky (např. bojová technika), na každou jednotlivou součást se vztahuje samostatná sazba náhrady (viz dále sazby náhrad),
- vedlejší vybavení (např. spojení – podpora základních součástí techniky a osob), vztahují se sazby náhrad za soběstačnost (viz dále sazby náhrad),
- spotřební materiál (např. střelivo – podpora základních a menších součástí techniky a osob).

a) Operativní leasing

V případě operativní formy leasingu nese vysílající země odpovědnost za **údržbu** výše zmíněné techniky. V tom je podstata operativního leasingu, za což jsou ze strany OSN poskytovány příslušné finanční náhrady. Sazby za údržbu jsou zahrnuty v sazbě operativního leasingu. Operativní leasing byl v případě ČR použit při nasazení polní chirurgické nemocnice v rámci mírové operace OSN UNTAES ve východní Slavonii. Důvodem byla naprostá soběstačnost jednotky ve všech oblastech materiálního zabezpečení včetně oprav a údržby techniky, kterou bylo možno realizovat přímo z ČR.

Možnosti použití operativního leasingu

1. **Vysílající země** zajistí techniku a její údržbu. **OSN** zajistí jednotkám ubytování, skladování a dodávky. Vysílající země dostává finanční náhradu dle příslušných sazeb OSN pro operativní leasing.

2. **Vysílající země** zajistí hlavní součásti techniky a dohodne se s **jinou vysílající zemí** na její údržbě (dílenské vybavení, náhradní díly atd.), přičemž uzavře s **OSN** dohodu o operativním leasingu. Může to platit i naopak, kdy vysílající země zajistí údržbu techniky a jiná vysílající země zajistí hlavní součásti techniky. OSN zajistí jednotkám ubytování, skladování a dodávky. Finančních náhrady jsou vysílající zemi (zajišťující techniku) vypláceny dle sazeb pro operativní leasing.
3. **Vysílající země** zajistí hlavní součásti techniky a dohodne se s **místním dodavatelem** na její údržbě (dílenské vybavení, náhradní díly atd.), přičemž uzavře s **OSN** dohodu o operativním leasingu. OSN zajistí jednotkám ubytování, skladování a dodávky. Finančních náhrady jsou vysílající zemi vypláceny dle sazeb pro operativní leasing.
4. **Vysílající země** zajistí hlavní součásti techniky a dohodne se s **mezinárodním dodavatelem** na její údržbě (dílenské vybavení, náhradní díly atd.), přičemž uzavře s **OSN** dohodu o operativním leasingu. OSN zajistí jednotkám ubytování, skladování a dodávky. Finančních náhrady jsou vysílající zemi vypláceny dle sazeb pro operativní leasing.

b) Technický leasing

V případě technické formy leasingu zajistí země vysílající své jednotky jen techniku a její údržba pak bude věcí OSN. V případě ČR by tato forma leasingu mohla být využita zejména při nasazení jednotek AČR v rámci mírových operací OSN mimo Evropu. Finanční náhrady jsou pak poskytnuty pouze za poskytnutí vlastní techniky, přičemž výše sazeb náhrad jsou totožné jako v případě operativního leasingu. Tato forma leasingu je využívána zejména v případech, kdy by zabezpečení údržby vlastní techniky vysílající země bylo pro tuto zemi značně nákladné a nevýhodné.

Možnosti použití technického leasingu

1. **Vysílající země** zajistí hlavní součásti techniky a **OSN** nese odpovědnost za jejich údržbu (dílenské vybavení, náhradní díly atd.). OSN zajistí jednotkám ubytování, skladování a dodávky. Finančních náhrady jsou vysílající zemi vypláceny dle sazeb pro technický leasing.
2. **Vysílající země** zajistí hlavní součásti techniky a **OSN** se dohodne s **jinou vysílající zemí** na jejich údržbě (dílenské vybavení, náhradní díly atd.). Platí to i naopak, tzn., že vláda jiné vysílající země poskytne hlavní součásti techniky a vláda vysílající země zabezpečí jejich údržbu. OSN zajistí jednotkám ubytování, skladování a dodávky. Finančních náhrady jsou vysílající zemi (zajišťující techniku) vypláceny dle sazeb pro technický leasing.
3. **Vysílající země** zajistí hlavní součásti techniky a **OSN** se dohodne s **místním dodavatelem** na jejich údržbě (dílenské vybavení, náhradní díly atd.). OSN zajistí jednotkám ubytování, skladování a dodávky. Finančních náhrady jsou vysílající zemi vypláceny dle sazeb pro technický leasing.
4. **Vysílající země** zajistí hlavní součásti techniky a **OSN** se dohodne s **mezinárodním dodavatelem** na jejich údržbě (dílenské vybavení, náhradní díly atd.). OSN zajistí jednotkám ubytování, skladování a dodávky. Finančních náhrady jsou vysílající zemi vypláceny dle sazeb pro technický leasing.

Sazby náhrad

Sazby náhrad za osoby, jednotlivé součásti techniky a za jejich údržbu a za soběstačnost jsou obsaženy ve speciálních tabulkách, které OSN vydala v souvislosti se zavedením nového systému stanovení a poskytování finančních náhrad. V případě, že vysílající země zajistí menší množství hlavních součástí techniky nebo vybavení potřebného k dosažení soběstačnosti, než jaké je uvedeno v dohodě, vyplácí OSN finanční náhradu jen za objem techniky, výzbroje a výstroje, který je skutečně zajištěn. Naopak bojová technika, výzbroj a výstroj nad dohodnutou úroveň může být poskytnuta jen na výhradní odpovědnost vlády vysílající země a nevztahuje se na ně finanční náhrada ze strany OSN. Výše vyplácených finančních náhrad a sazby za poskytnutou techniku a dosažení soběstačnosti zůstávají v platnosti až do doby, kdy kontingent přestává působit v operačním prostoru dané mírové operace.

Jednotlivé typy sazeb náhrad

Sazby náhrad za osoby – OSN poskytuje vysílající zemi finanční náhrady k zajištění plateb a dávek poskytovaných příslušníkům kontingentu a k úhradě nákladů za opotřebení osobních věcí (ošacení, výzbroj a výstroj) v měsíčních cyklech a ve stanovené výši:

- normalizovaný příplatek na obsazenou funkci a měsíc pro všechny hodnoty,
- příplatek za omezený počet specialistů (např. lékaři atd.) do 10 % skutečného počtu příslušníků kontingentu a měsíc,
- příplatek na každou obsazenou funkci a měsíc na osobní ošacení, výzbroj a výstroj,
- příplatek na každou obsazenou funkci a měsíc za osobní zbraň a munici.

Financování probíhá způsobem, kdy OSN vychází z daných částek na osobu a měsíc. Částka se násobí počtem osob v rámci mírové operace pro každý ze čtyř typů příplatků a konečnou souhrnnou částku zaplatí OSN po skončení příslušného měsíce a prověření všech předložených podkladů.

Sazby náhrad za hlavní součásti techniky, výzbroje a výstroje – v současnosti OSN uplatňuje způsob placení za každou jednotlivou součást techniky, výzbroje a výstroje a to za každý měsíc jejich využití v rámci mírové operace. Sazby náhrad mohou být ze strany OSN sníženy ve dvou případech:

- výkonnostní normy techniky, výzbroje a výstroje stanovené OSN a smluvně zajištěné v dohodách nebudou vysílající zemí respektovány a dodržovány,
- dojde-li ke krácení seznamu techniky, výzbroje a výstroje ze strany vysílající země.

Sazby náhrad odvodila OSN od tržní hodnoty dané techniky, výzbroje a výstroje. Na základě toho OSN určila vhodnou a přiměřenou sazbu náhrad za podmínek operativního nebo technického leasingu a to po dohodě se zástupci členských zemí OSN, které mají zájem působit v mírových operacích OSN.

Sazby náhrad za soběstačnost - Podstata soběstačnosti spočívá v zajištění služeb a potřebného vybavení pro jednotku vysílající země v případě, kdy OSN není ochotna nebo schopna takové služby na patřičné úrovni zajistit sama. Například menší součásti vybavení, spotřební materiál, pokud se přímo nevztahují k hlavním součástem techniky, spadají do kategorie, soběstačnost. Položky počítané do soběstačnosti se nekontrolují při vstupu a

opuštění operačního prostoru mírové operace, ale jsou předmětem průběžných prověrek a kontrol. Cílem kontrol je zajistit plnění dohodnutých norem, a zda vyhovují mandátu jednotky v rámci operace. Pouze služby jmenovitě vyžádané se hradí měsíčně podle sazeb OSN a podle osob plnících úkoly operace. V této oblasti na rozdíl od osob a techniky neměla OSN v předcházejícím období problémy se splácením náhrad vysílajícím zemím. Náhrady se vyplácí za každý měsíc, nikoli až po skončení mírové operace. OSN vyplácí finanční náhrady za poskytnuté vybavení a služby v rámci soběstačnosti na základě stanovení tzv. výkonnostních norem, které musí každý kontingent splňovat. Pokud tyto normy nesplňuje nebo jeho zásahem došlo ke snížení úrovně, OSN podle toho sníží vyplacené sazby náhrad.

Hodnocení systému stanovení a poskytování finančních náhrad OSN po roce 1996

Systém předpokládá nový přístup členských států k placení svých členských příspěvků tak, aby OSN byla schopna provádět platby náhrad v pravidelných měsíčních splátkách, nikoli souhrnně a se značným časovým zpožděním po ukončení operace. Aplikací nového systému se podstatně snížily pohledávky vůči OSN a zároveň i časová doba splátek ze strany OSN.

Nový systém přináší změnu i v tom, že OSN neplatí za položky, které jsou poskytnuty nad dohodnutou úroveň. Předcházející systém tuto realitu mnohdy toleroval a OSN vydávala finanční prostředky navíc.

Změna systému se projevuje i v integrované struktuře velení mírové operace. To spočívá v jednoznačně vymezené odpovědnosti jednotlivých orgánů OSN při komplexním zabezpečení operace, což bude mít za následek snížení finanční náročnosti operace.

Z hlediska možností použití operativního leasingu se pro ČR jako ekonomicky nejvýhodnější jeví úplná soběstačnost, ta v sobě skrývá nejvýhodnější finanční podmínky.

Z hlediska možností použití technického leasingu, kdy údržbu a opravy techniky zajišťuje OSN je z ekonomického hlediska pro ni výhodnější zajistit údržbu z vlastních zdrojů, než o to požádat jiný subjekt (místního, mezinárodního dodavatele).

V případě náhrad za přepravní náklady dochází ke změně u techniky, výzbroje a výstroje, protože ty jsou již zahrnuty do sazeb leasingu. V minulosti byly tyto náklady brány jako samostatná položka a byly zúčtovány samostatně. U výdajů (nákladů) na přepravu osob zůstává situace nezměněna tzn., že OSN financuje tuto oblast samostatně. Technika označená jako zvláštní vybavení je z hlediska finančních náhrad předmětem samostatné dohody mezi vládou vysílající země a OSN.

V oblasti náhrad za ztráty a poškození se OSN poprvé rozhodla použít tzv. **faktor nezaviněných událostí**, na jehož základě se vyplácí finanční náhrada. V minulosti totiž OSN přenechala veškerou finanční odpovědnost na vysílající zemi, ať se již jednalo o zaviněnou či nezaviněnou ztrátu nebo poškození. Právě faktor nezaviněných událostí je další novinkou v systému financování OSN. Obecně slouží jako finanční kompenzace pro jednotky za ztížené podmínky v prostoru mírové operace, čímž vysílající zemi nevznikají dodatečné náklady.

3. Financování zapojení v mírové operaci na požádání hostitelského státu

V případě zapojení jednotek v mírové operaci na požádání hostitelského státu je financování v konečném důsledku výhradně záležitostí hostitelského státu. Obvykle se zúčtování takto vzniklých nákladů řídí ujednáním, případně dohodou, ve které se v obecné rovině vláda vysílající země zaváže poskytnout účast v mírové operaci ve prospěch hostitelské země a ta se

zavazuje za tuto službu zaplatit. Finanční zatížení rozpočtu vysílající země je v konečném důsledku nulové a veškeré výdaje spojené s působením v operaci nese hostitelská země.

Způsobů financování je opět několik. Účast v mírové operaci je možné hostitelskou zemí uhradit zálohově dopředu před začátkem operace. Je možné zaplatit až po skončení operace. Možná je i kombinace obou zmíněných způsobů, kdy určitý podíl předběžně vyčíslených celkových výdajů (nákladů) bude hostitelskou zemí uhrazen před začátkem operace a zbylá část bude hrazena ve smluvených splátkách v průběhu operace, případně jednou částkou po ukončení operace.

Konkrétním příkladem zapojení ČR (ČSFR) v mírové operaci na požádání hostitelského státu bylo působení Československého samostatného protichemického praporu v Království Saudské Arábie v letech 1990 - 1991.

Hrazení výdajů se řídilo Ujednáním mezi Federálním ministerstvem obrany České a Slovenské Federativní Republiky (dále jen ČSFR) a ministerstvem obrany Království Saudské Arábie (dále jen KSA). Na základě tohoto ujednání byly ze strany KSA realizovány úhrady za techniku a materiál zasílaný do KSA, dále úhrady za přepravu materiálu speciálními vojenskými letouny a v neposlední řadě úhrady mzdových výdajů (nákladů) na každého vojáka v prostoru operace.

Dle výše zmíněného ujednání KSA na své náklady zabezpečilo ubytování příslušníků jednotky, dodávky elektrické energie a vody. Vlastními technickými prostředky pak bylo ze strany KSA zabezpečeno spojení jednotky s republikou.

V rámci přepravních nákladů KSA na své náklady hradilo kompletní přesun jednotky (personál, technika a další materiál) z ČSFR do KSA a přepravu z místa prvního vstupu na území KSA do prostoru prvního rozmístění jednotky. Mimo to dále KSA poskytovalo bezplatně PHM a hradilo letecké dodávky nezbytného materiálu a náhradních dílů z ČSFR do KSA. Dodávky byly zajišťovány letouny ČSA dle skutečných potřeb a předpokládaná hodnota letu jednoho speciálního letounu na trase Praha – Rijád – Praha byla vyčíslena na 70.000,- USD. Úhrada těchto dodávek byla realizována na základě předkládaných faktur, které byly odsouhlaseny zástupci obou stran.

K přípravě stravy KSA na své náklady zabezpečilo dodávky potravin. Základní výstrojní zabezpečení bylo národní záležitostí. KSA však na své náklady zabezpečila speciální výstrojní doplňky, které umožnily lépe snášet klimatické podmínky v místě nasazení a dále na své náklady zabezpečilo praní a čištění výstroje příslušníků jednotky.

Z hlediska zdravotního zabezpečení bylo poskytnutí první pomoci zajištěno jednotkou, ale zdravotnické úkony přesahující možnosti jednotky včetně přepravy pacienta, léků a jiného zdravotnického materiálu byly opět bezplatně zabezpečeny KSA.

Velice důležitým faktorem, který má vliv na finanční náročnost operace je možnost odprodat techniku a materiál hostitelské zemi, případně zemi, která nemá přímo charakter hostitelské země tak jak je uvedeno výše. Přepravní náklady na dopravu techniky a materiálu zpět do vysílající země mohou být vyšší než samotná hodnota přepravované techniky a materiálu. V případě KSA byl smluvně ujednán odkup veškeré techniky a materiálu, který byl používán jednotkou přímo, ale také se jednalo o techniku, která byla využívána pro výcvik saudského personálu.

Obecně je další nespornou výhodou odprodeje vojenské techniky hostitelské zemi, vyjma úspory přepravních nákladů, možnost potencionálně si zavázat tuto zemi k dalším případným

objednávkám materiálu a náhradních dílů nezbytných k provozu odprodané techniky, což může mít v konečném důsledku pozitivní vliv na vývoj obchodní bilance vysílající země.

Princip vzájemného finančního vyrovnání byl postaven na platebních podmínkách, kdy se KSA zavázalo uhradit veškerou hodnotu vojenské techniky, speciálního chemického materiálu a ostatního materiálu nutného jak pro činnost jednotky při bojovém nasazení, tak při výcviku a ochraně osob Království Saudské Arábie. Tato technika a materiál byl exaktně vyspecifikován a oceněn na 2. 626. 050,- USD. Úhrada probíhala ve splátkách, kdy 20 % vyčíslené hodnoty odprodaného materiálu bylo vysílající zemi uhrazeno ihned po přiletu jednotky na území KSA a 10 % za každý měsíc pobytu jednotky na území KSA. V případě délky pobytu kratší než byla předpokládaná doba na úhradu celé hodnoty techniky a materiálu (8 měsíců), by byla zbývající část uhrazena jednorázově při odletu jednotky z území KSA. Úhrada hodnoty náhradních dílů dodaných v průběhu používání této techniky k zabezpečení jejího chodu, případně dodávky dalšího materiálu a speciální techniky podle požadavků KSA bude hrazena na základě skutečně vzniklých nákladů a hodnoty materiálu, dle sazeb tehdy platných pro ČSFR.

Zvýšené devizové náklady ČSFR spojené s výcvikem příslušníků armády KSA se KSA také zavázalo hradit ve výši 2. 800,- USD měsíčně za osobu jednotky. Podkladem k zúčtování byly měsíční výkazy o pobytu, které odsouhlasily obě strany. V případě smrti příslušníka jednotky v souvislosti s plněním úkolů jednotky se KSA zavázalo vyplatit pozůstalým částku 20. 000,- USD.

Při konečném zúčtování činil celkový příjem od KSA 7. 810. 770,- USD. Výdaje byly realizovány ve výši 6. 218. 412, 15 USD. Příjmy přesáhly výdaje o 1. 592. 457, 85 USD.

Tento kladný zůstatek byl na základě rozhodnutí FMF ČSFR v měsíci březnu 1992 využit k financování počátečního období působení čs. praporu na území bývalé Jugoslávie v rámci mírové operace OSN – UNPROFOR. Jedním z možných důvodů kladného zůstatku bylo poskytování velké části techniky a materiálu ze zdrojů armádních zásob.

3. Rozpočtování mírových misí

Verifikace sebraných dat jednotlivými stupni programové struktury až po úroveň správce kapitoly MO – bloky, správcové programů, podprogramů, ...

Rozpočtová slyšení – řešení rozpočtového krytí některých běžných výdajů, prioritní řešení pokrytí výdajů mandatorního charakteru – nadlimitní požadavky (v souvislosti s legislativními změnami apod.)

Rozpočtové priority – ISPROFIN vs. OBV (mezi rozpočtové priority patří též zabezpečení výdajů souvisejících s nasazením sil a příslušníků AČR v zahraničních operacích).

Zákonné normy upravující problematiku sestavení rozpočtu mírových misí:

- **Legislativní rámec:** zákon č. 218/2000 Sb., *o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů a platné znění zákona o státním rozpočtu České republiky na rok*;
- **Střednědobý plán činnosti a rozvoje resortu MO** –RMO č. 66/2012 Věstníku, *Plánování činnosti a rozvoje v resortu Ministerstva obrany*;
- **Návrh státního rozpočtu kapitoly MO** – sběr dat, který je v procesu rozpočtování prováděn decentrálním způsobem od jednotlivých útvarů a organizačních celků MO a reaguje na systém cílů a úkolů – značné rozdíly mezi kalkulačními obdobími 2010 a 2011 (aplikace COR) [VEP](#).